

From: Michał Dąbrowski [<mailto:mdabrowski@pigo.org.pl>]

Sent: Thursday, May 29, 2014 10:30 AM

To: Komisja Środowiska; biuro@jadwigarotnicka.pl

Subject: w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (druk nr 615)

Importance: High

Pani Senator

Jadwiga ROTNICKA

Przewodnicząca Komisji Środowiska

Szanowna Pani Przewodnicząca,

w nawiązaniu do opinii Polskiej Izby Gospodarki Odpadami z dnia 19.05.2014 r. w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (druk nr 615) chciałbym podkreślić kluczowe znaczenie dla przedsiębiorców i inwestorów doprecyzowania następujących przepisów tego przedłożenia senackiego.

1) Zaproponowany w nowelizacji ustawy o odpadach **przepis przyznający spalarniom odpadów status instalacji ponadregionalnych** wywołał, w ramach konsultacji wewnętrznych w PIGO, kontrowersje, powodowane głównie obawami, czy samorządy nie będą wykorzystywały tego przepisu jako instrumentu monopolizowania rynku zagospodarowania odpadów przez spalarnie, kosztem istniejących instalacji regionalnych i innych instalacji odzysku odpadów (np. przetwarzających odpady na paliwa alternatywne do współspalania cementowniach).

Uznając, mimo tych wątpliwości, za zasadne przyznanie w ustawie spalarniom odpadów komunalnych statusu „instalacji ponadregionalnych”, proponujemy w celu doprecyzowania roli tych instalacji w systemie gospodarki odpadami, zgodnie z obowiązującą hierarchią sposobów postępowania z odpadami, dodanie w Art. 20 ustawy o odpadach ust. 11 w następującym brzmieniu:

Art. 20 ust. 11 „Przekazywanie zmieszanych odpadów komunalnych do spalarni odpadów komunalnych wskazanej jako instalacja ponadregionalna, spoza regionu, na którym zlokalizowana jest ta spalarnia, nie może naruszać hierarchii sposobów postępowania z odpadami.”

Celem proponowanego zapisu jest jednoznaczne wskazanie, że obejmowanie zakresem działalności (tzn. pozyskiwania odpadów) innych regionów przez powstające i projektowane spalarnie odpadów, nie może powodować pozbawiania surowców (odpadów) instalacji działających i budowanych w ościennych regionach, które reprezentują wyższy poziom w hierarchii sposobów postępowania z odpadami.

Mimo, iż zapisana w Dyrektywach UE hierarchia sposobów postępowania z odpadami jest implementowana w rozdz. 2. ustawy o odpadach, to praktyka wskazuje na nader częste praktyki omijania tej zasady, w szczególności przy sporządzaniu wojewódzkich planów gospodarki odpadami oraz przy przygotowywaniu warunków przetargów na odbieranie odpadów.

Dodatkowo, przyznając spalarniom odpadów status instalacji ponadregionalnej, zasadne jest rozważenie **przyznania statusu regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) instalacjom, które przygotowują odpady do ponownego użycia, recyklingu i odzysku (sortownie odpadów komunalnych, zakłady produkcji paliw alternatywnych)**. Uznać bowiem należy, że procesy te są bardziej pożądane z punktu widzenia hierarchii sposobów postępowania z odpadami niż przetwarzanie odpadów na balast przeznaczony do unieszkodliwienia poprzez składowanie (RIPOKi bazujące na technologiach mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów zmieszanych) czy też termiczne unieszkodliwianie odpadów (z odzyskiem energii), którego zasadniczym efektem jest redukcja składowania bioodpadów. Przyznanie wskazanym instalacjom (przygotowania do ponownego użycia, recyklingu i odzysku) statusu RIPOK zagwarantowałoby trwałe i należne tym instalacjom miejsce w nowoczesnym systemie gospodarki odpadami bazującym, zgodnie z dyrektywami UE, na selektywnej zbiórce odpadów i recyklingu. Należy tutaj podkreślić, że działalność tych instalacji warunkuje realizację przez gminy i Państwo obowiązku osiągnięcia do 2020 r. 50% (wagowo) poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oraz uzyskanie odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu opakowań wynikających z dyrektywy w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych. Przedstawione pokrótce argumenty za przyznaniem statusu RIPOK w/w instalacjom są w swej istocie zgodne z propozycją zgłoszoną w ramach konsultacji projektu ustawy przez Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego w pkt 8) („Proponowane dodatkowe zmiany”) przekazanym do Komisji Środowiska przez Związek Województw RP w dniu 15.05.2014 r.

2) Kapitalne znaczenie dla uszczelnienia systemu gospodarki odpadami a w szczególności eliminowania instalacji nie spełniających wymogów prawa i zapewnienia otwartości tego systemu na nowe, innowacyjne rozwiązania, ma proponowane w projekcie, **wprowadzenie obowiązku sporządzania planów inwestycyjnych**, jako załączników do wojewódzkich planów gospodarki odpadami oraz zatwierdzanie tych planów przez Ministra Środowiska. Przepis ten pozwoli na racjonalne planowanie inwestycji zarówno sektora prywatnego jak i publicznego.

Wprowadzenie tego rozwiązania będzie się wiązało z koniecznością zaktualizowania wojewódzkich planów gospodarki odpadami a w szczególności weryfikacji istniejących i planowanych instalacji pod kątem efektywności stosowanych przez nie technologii i zapewnienia określonego efektu ekologicznego, jak również określenia realnych i docelowych mocy przetwórczych tych instalacji. Dla zapewnienia odpowiedniej jakości i transparentności aktualizacji wojewódzkich planów gospodarki odpadami **koniecznym jest doprecyzowanie w przepisach ustawy o odpadach sposobów i procedur przyznawania istniejącym i planowanym do realizacji instalacjom statusu RIPOK**. Brak pełnej regulacji w tym zakresie był przyczyną wpisywania do WPGO i uchwał wykonawczych instalacji nie spełniających standardów technologicznych ani warunków wynikających z obowiązujących

przepisów. Dotychczasowa dowolność i uznaniowość tych procesów, a nie rzadko naciski polityczne na Urzędy Marszałkowskie powodowały także znaczące zawyżanie w planach mocy przetwórczych takich instalacji. Praktyki takie powodowały i powodują nadal odwołania i spory sądowe oraz wypaczają konkurencję w przetargach na odbieranie odpadów a w szczególności w postępowaniach na odbieranie i zagospodarowanie odpadów. W efekcie mamy obecnie do czynienia z sytuacją, w której nowoczesne instalacje o wielomilionowej wartości (publiczne i prywatne) nie mają zapewnionego w wojewódzkich planach tzw. wsadu pozwalającego wykorzystać ich potencjał i zapewnić pełną efektywność ich funkcjonowania lub częstokroć muszą one konkurować o surowiec z prymitywnymi instalacjami prowadzącymi jedynie fikcyjne procesy odzysku.

Popieramy zatem w pełni, zgłoszony przez Związek Województw RP w czasie niedawnego posiedzenia Komisji Środowiska postulat zmiany art. 1. ust. 8) projektu ustawy w sposób obligujący Ministra Środowiska do wydania rozporządzenia określającego „sposób i formę sporządzania WPGO oraz wzór planu inwestycyjnego” (w dotychczasowej ustawie rozporządzenie to ma jedynie charakter fakultatywny).

Rozporządzenie to powinno m.in. określać: kryteria i podstawy wpisu instalacji do WPGO i uchwały ws. wykonania WPGO, kto może złożyć wniosek o wpisanie instalacji do WPGO, jakie dokumenty należy załączyć do wniosku, jakie są podstawy odmowy wpisu instalacji do WPGO i planu inwestycyjnego, w jakim terminie wniosek powinien zostać rozpoznany, z jakich powodów Minister Środowiska może odmówić zatwierdzenia planu inwestycyjnego.
Senackim

3) Proponowana w projekcie ustawy likwidacja dotychczasowych instalacji zastępczych tzn. uznanie za instalacje zastępcze jedynie innych Regionalnych Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych, powinno być związane z odpowiednim *vactio legis* dla wprowadzenia tego przepisu. Zaproponowany w projekcie ustawy termin **do 30 czerwca 2015 r. formalnej likwidacji instalacji zastępczych (związanej z aktualizacją wojewódzkich planów gospodarki odpadami) jest zdecydowanie zbyt krótki, zważywszy w szczególności na fakt, że w wielu województwach **brak jest wystarczającej liczby RIPOKów** lub posiadają one niewystarczające moce przetwórcze dla zagospodarowania odpadów wytwarzanych na terenie poszczególnych regionów gospodarki odpadami. **Zasadne i konieczne jest zatem jest wydłużenie *vacatio legis* dla tego przepisu do 1.07.2018 r.** Wydłużenie tego okresu nie będzie w żaden sposób kolidowało z przyjętym w projekcie ustawy terminem aktualizacji wojewódzkich planów gospodarki odpadami oraz terminem pełnego wdrożenia tej nowelizacji.**

Przedkładając powyższe propozycje, uprzejmie proszę Panią Senator o możliwość spotkania, w celu wyjaśnienia lub doprecyzowania poruszonych kwestii.

Z poważaniem,

Michał Dąbrowski
Wiceprzewodniczący Rady
Tel. 601210351